

ESAS NO : 1981/20

KARAR NO : 1981/354

ÖZET : 1970 Yılında işlenen suça ait davanın, Anayasa'nın geçici 21.ve 1402 sayılı Yasa'ya eklenen geçici 2.maddedeki hükümleri uyarınca Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Kamer Dünya ve arkadaşları

Ö L A Y : 18.3.1970 günü Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi olan sanıkların ideolojik fikir ayrılığı nedeni ile iki grup olarak çatıştıkları ve sanıklardan Kamer Dünya, Hüseyin Balca, Rifat Tunay, Mehmet Aslan, Tefik Aslan, Ramazan Solmaz Haydar Sayılı, ve Hüseyin Kutlutürk'ün tabanca ile Süleyman Özmen'i öldürdükleri ve İma Hüseyin İnal'ı öldürmeye teşebbüs ettikleri ileri sürülerek Türk Ceza Yasası'nın 443., 463.,448.,62.,463. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddeleri ve diğer 9 sanığın da ölümle biten kavgaya iştirak ettikleri ileri sürülerek Türk Ceza Yasası'nın 464.maddesinin 1. fıkrasının 3.bendi ile cezalandırılmaları istemiyle haklarında Yenimahalle Sorgu Hakimliğince 13.7.1970 günü son soruşturmanın açılmasına karar verilmiştir.

Altındağ 1.Ağır Ceza Mahkemesi, 16.7.1973 gününde, esas 1970/241,karar 1973, 155 sayı ile: Suçun, 1402 sayılı Yasa kapsamına girdiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Yargıtay 1.Ceza Dairesi bu kararı 12.6.1975 günü bozmuştur.

Altındağ 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 1.7.1975 gününde 1975/149-152 sayı ile: Haklarında Türk Ceza Yasası'nın 464. maddesiyle ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin uygulanması istenen sanıklar için 1803 sayılı Af Kanunu'nun 1/A. ve Türk Ceza Yasası'nın 97.maddeleri uyarınca kamu davasının ortadan kaldırılmasına, öldürmek ve öldürmeye teşebbüs suçlarından dolayı davanın Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi,11.7.1975 gününde, 1975/39-24 sayı ile: Suçun, Devlet güvenliğini doğrudan doğruya ihlal eder nitelikte olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Bundan sonra dosya, oluşan görev uyuşmazlığının çözümü için Yargıtay Ceza Genel Kurulu'na gönderilmiş ve adı geçen kurul, 22.9.1975 gününde 1975/221-216 sayı i 1773 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kuruluş ve Yargılama Usulü hakkındaki Kanun'u 13/1.maddesine göre (ilk derece mahkemeleri Devlet Güvenlik Mahkemelerince verilen görevsizlik kararına uymak zorunluluğunda olduğundan) Altındağ 1.Ağır Ceza Mahkemesini görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

1-Altındağ 1.Ağır Ceza Mahkemesi, 29.12.1978 gününde, esas 1975/236,karar

1978/332 sayı ile: Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri kapsamına girdiği,
2-Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Numaralı Askeri Mahkemesi, 5.4.1979 gününde,
1979/212-230 sayı ile: Suç, 18.3.1970 tarihinde işlenmesine göre, eylemlerin 26.12.1978
de ilân edilen Sıkıyönetim ilân sebeplerinden sayılmasının mümkün olmadığı,

Gereğesiyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin son defa verdiği ve kesinleşen görevsizlik kararları
arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğ-
muştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mah-
kemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özduval, Y.İsmet Ayer,
Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan İrtosun'un katılmaları ile yapılmış
22.6.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki
belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın gö-
revli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Askeri Yargıtay Başsav-
cısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Ögüt'ün aynı doğrultudaki sözlü açıklaması dinlendik-
ten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, olay yerinde de açıklandığı gibi 18.3.1970 gününde işlenmiş, Altındağ 1.Ağz
Ceza Mahkemesi işlenen suçu 26.4.1971 günü ilân edilen Sıkıyönetimle ilgili görerek Sı-
kıyönetim kalktıktan ve Yasal düzenlemeler yürürlüğe konulduktan sonra 16.7.1973 günün-
de esas 1970/241, karar 1973/155 sayı ile görevsizlik kararı vermiştir. Bu karar, Yar-
gıtay 1.Ceza Dairesince, Anayasaya 15.3.1973 günlü, 1699 sayılı yasayla eklenen geçici
21. ve 15.5.1973 günlü, 1728 sayılı yasayla 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'na eklenen
geçici 2.maddeden söz edilerek 12.6.1975 günlü kararla bozulmuştur. Gerçekten Anayasa'ya
eklenen geçici 21.maddede "Sıkıyönetimin kaldırıldığı tarihte Sıkıyönetim Mahkemelerinde
görülmekte bulunan davalar sonuçlandırılincaya kadar bu mahkemelerin görev ve yetkileri
devam eder. Kamu davası açılmamış dosyalar ile duruşmanın tatiline karar verilmiş dave-
lar durumlarına, niteliklerine ve kanun hükümlerine göre görevli ve yetkili mercilere
verilir", 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'na eklenen geçici 2.madde de de "26 Nisan 1971
tarihinde ilân edilen Sıkıyönetimin kaldırılması halinde Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde
de kurulan askeri mahkemelerde görülmekte bulunan davalar sonuçlandırılincaya kadar bu
mahkemelerin görev ve yetkileri devam eder. Bu mahkemelerin hangi Komutanlık nezdinde
göreve devam edeceği 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunundaki
ki usule göre saptanır. Anılan mahkemeler 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun hükümlerini
uygular.

Birinci fıkrada yazılı hallerde, Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulan Sıkı-

ESAS NO : 1981/20

yönetim Askeri Mahkemeleri birden fazla ise bu mahkemeler ile mahkemelerde görevli Askeri Hâkim ve Savcılarının sayıları ihtiyaca göre azaltılabilir.

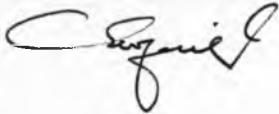
Kamu davası açılmamış dosyalar ile duruşmanın tatiline karar verilmiş davalar durumlarına, niteliklerine ve kanun hükümlerine göre görevli ve yetkili mercilere gönderilir."Hükümleri yer aldığına göre, Adli Yargı yerlerinin bu düzenlemelerin kapsamına da kalan davalarda Sıkıyönetim kalktıktan sonra görevsizlik kararı vermelerine bu hükümlerin engellik edeceği açıkça ortadadır. Nitekim görevsizlik kararında Yargıtayca bu gerekçelerle bozulmuş bulunmaktadır.

Suçun 18.3.1970 gününde işlenmiş olması, Anayasanın geçici 21. ve 1402 sayılı Yasa'ya eklenen ve metni yukarıda açıklanan geçici 2.maddesi hükümleri ve ayrıca 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13.maddesi karşısında, sanıkların suçu, Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin ya da Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla, umumi ve müsterek gaye içerisinde irtibatlı görmeye olanak bulunmadığından, Altındağ 1.Ağır Ceza Mahkemesince 29.12.1978 gününde verilen görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ :Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine bu nedenle Altındağ 1.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 29.12.1978 günlü, 1975/236 esas, 1978/33 karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 22.6.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

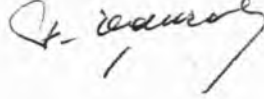
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu



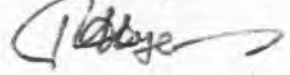
Üye

Fethi Özduration



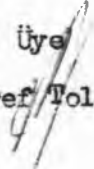
Üye

Y. İsmet Ayer



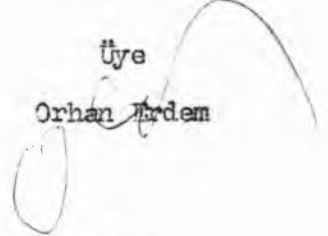
Üye

Şeref Tolungüç



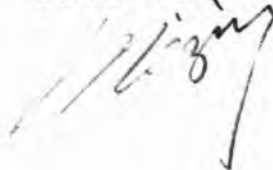
Üye

Orhan Erdem



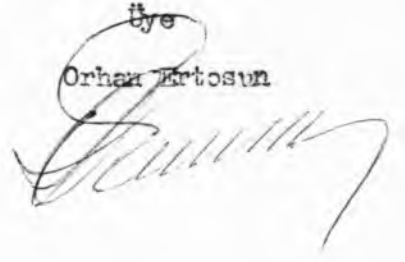
Üye

Servet Tüzün



Üye

Orhan Ertoşun



D/E

Yargıtay Başkanı

Başkan

